заліснюються кущовими породами, які своїм корінням захищають ґрунт від подальшого розмивання.

Природне поновлення і цілеспрямоване заліснення значно уповільнюють як водну, так і вітрову ерозію навіть крутих схилів. Загалом, агролісомеліоративні заходи мають важливе значення для поліпшення мікрокліматичних умов, снігозатримання та відновлення природної родючості малопродуктивних і деградованих ґрунтів. Сезонне опадання листя та періодичне – гілок і соснових голок під деревостанами сосни звичайної та берези повислої сприятиме створенню лісової підстилки. А вона, за підвищеної вологості, порівняно з відкритою до вітрів і сонячного проміння ріллею, сприятиме кращому розкладанню органічних речовин, що позитивно вплине на вміст гумусу в ґрунті [4].

Отже, узагальнивши все вищенаведене, можна стверджувати, що дерново-прихованопідзолисті та дерново-підзолисті піщані й супіщані ґрунти – це ґрунти, що за фізичними властивостями не дуже придатні для використання під ріллю. Про це свідчать висока водопроникність та низька вологоємність, а також низький рівень запасу гумусу. Додатково зазначимо, що ці ґрунти можуть піддаватися ерозії, внаслідок чого руйнується верхній родючий шар. Зміна цільового призначення земель з такими ґрунтами покращить ґрунтові умови, знизить рівень ерозійної небезпеки та сприятиме формуванню екологічно сталого ландшафту.

Перелік посилань

1. Повідомлення про оприлюднення проєкту Державної стратегії управління лісами України до 2035 року. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: https://mepr.gov.ua/news/36108.html (дата звернення: 12.12.2021).
2. Ґрунти України: властивості, генезис, менеджмент родючості. В. І. Купчик, В. В. Іваніна, Г. І. Нестеров та ін. Навчальний посібник за ред. В. І. Купчика. К.: Кондор. 2010. С. 175-178.
3. Луцишин О. Ерозійна деградація дерново-підзолистих ґрунтів Надсянської рівнини. Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2013. Випуск 44. С. 186-195. URL:http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/inde□php/geography/article/view/1223 (дата звернення: 10.12.2021).
4. Михайленко Ю.Г., Пархоменко М.М. Природне поновлення лісів на території НВД «Деснянка» - буферна зона для регіонального екокоридору. Тези доповідей учасників 75-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції «Науковий пошук молоді для сталого розвитку лісового комплексу та садово-паркового господарства» (23 березня 2021 року). К.: НУБіП, 2021. С. 52-53. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u184/tezi_dopovidey_75-ta_vseukrayinska_studentska_konferenciya_2021.pdf (дата звернення: 10.12.2021).

Скляренко Я. Д., студент 2 курсу, група ЛС-201
Пастух О. М., студент 2 курсу, група ЛС-201
Науковий керівник: Тимошенко О. П., к.с.-г.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)
e-mail: pastuholeksandr401@gmail.com

ЩЕПЛЕННЯ ПЛОДОВИХ ТА ДЕКОРАТИВНИХ КУЛЬТУР

Зараз багато людей займаються вирощуванням саду та декоративних культур. В людей які мають власну земельну ділянку частіше всього на ній росте певна кількість плодових чи декоративних рослин. Але розмноження насінням може призвести до втрати сортових якостей рослини, а розмноження живцями проходить дуже погано. Тому на нашу думку буде доцільно розглянути щеплення плодових та декоративних культур. Таким чином можна збільшити кількість сортів на одній культурі чим покращимо її декоративні або продуктивні

якості. Також шляхом щеплення можна відновлювати старі та пошкодженні дерева. На теперішній час існує дуже багато різних способів щеплення рослин близько 150 видів і кожен з них підходить для певних цілей так чи інакше для людини яка буде проводити щеплення. Також потрібно розуміти яка рослина підходить в якості підщепи та прищепи. В цій темі на нашу думку є дуже цікавих моментів які допоможуть більше дізнатися про щеплення плодових та декоративних культур.[1]

Щеплення – спосіб вегетативного розмноження рослин. Цей спосіб вегетативного розмноження полягає в тому що зрощуються так звані прищепа та підщепа, де підщепа – частіше за все дика рослина, від якої беруть кореневу систему та нижню частину стебла, а прищепа – стебло (пагін) чи брунька культурної рослини, яку прищеплюють до підщепи. Живець – відрізок однорічного приросту рослини розміром 10 – 15 сантиметрів з декількома розвиненими бруньками. Зазвичай роблять декілька живців нарізаючи однорічну гілку.[2]

Хотілося б зазначити те що щеплення буде гарним в тому разі коли живці будуть біологічно сумісними. Рослини поділяють за ступенем сумісності так:

1. абсолютно несумісні (зерняткові із кісточковими);
2. несумісні (наприклад, яблуня з грушею);
3. недостатньо сумісні (наприклад, груша з айвою, слива з абрикосом);
4. сумісні (слива і мигдаль).

Для того, щоб досягти гарного результату потрібно ознайомитися з будовою рослинних тканин гілки. Якщо зробити горизонтальний зріз на гілці, то ми побачимо наступне: кутикулу – зовнішню оболонку, після неї буде шар кори після чого ми побачимо деревину разом із серцевиною. Між шаром кори й деревиною знаходиться шар камбію. Коли ми відділяємо кору від деревини на обох цих елементах залишається камбій він то й нам й допомагає утворити досліджуваний процес. Камбій це дуже активна тканина, завдяки якій здійснюється ріст в товщину. На наявності камбію в деревині й полягається щеплення.

На теперішній час вже створено приблизно 150 способів щеплення створених для різних цілей. Але частіше за все використовується декілька з них. Найпростіший спосіб щеплення це так звана копуліровка. [3]

Копуліровка – це коли прищепа та підщепа одного діаметру. При цьому способі щеплення робляться косі зрізи приблизно по 3 – 4 сантиметри, потім місця зрізу прикладають один до одного, для гарного результату потрібно гарно обв’язати м’якою ниткою або плівкою, потім обмазують садовим варом. На живцях роблять косий зріз, але так щоб на протилежному боці знаходилася брунька, а вище ще декілька добре розвинених бруньок. Але роблять ще покращену копуліровку це коли роблять клиноподібний відрізок який входить між підщепою та прищепою. Він виходить між підщепою та прищепою чим фіксує їх тим самим покращує щеплення.

Також існує так звана окуліровка, або я її ще називають щеплення вічком. Це коли від потрібної нам рослини беруть гарно розвинену бруньку разом в частиною кори й невеликим шаром деревини. Потім роблять Т-подібний розріз в який засовують бруньку, але варто зазначти те що тоді часка деревини потрібна мінімальна. Після чого місце щеплення замотують плівкою, при цьому залишаючи бруньку вільною.[4]

Отже, можна сказати, що щеплення плодових та декоративних культур це досить цікавий, але й трудомісткий процес який потребує багато знань та навичок. Потрібно розуміти, що від чого залежить та і як в цілому воно відбувається. На нашу думку, можна сказати що розвиток щеплення може покращити різноманітність видового складу на садових ділянках, але при цьому потрібно гарно розумітися в цій справі.

Перелік посилань

1. Бажан М. П. Українська радянська енциклопедія: 1-ше вид., К. Голов. ред. УРЕ АН УРСР 1959. Т.1. А Богунці. 639 с.

2. Билык Е.В. Размножение древесных растений стеблевыми черенками и прививкой: Наук.думка, 1993. 90 с.
3. Лаврик П. И., Рыбицкий Н. А., Гаврилов И. С. Прививка и переприви вка плодовых деревьев: Настольная книга садовода: Лениздат 1972.
4. URL: https://forestry.com.ua/vykorystannya-shheplennya-dlya-rozmnozhennya-sortiv-lisovyh-derevnyh-roslyn

Пономарчук А. П., студентка 4 курсу, група АГ-181
Науковий керівник: Тимошенко О. П., к.с.-г.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка», timosh_alena@ukr.net

ПІДГОТОВКА ВИНОГРАДНИКУ ДО ЗИМІВЛІ

Сьогодні виноградники зазнають шаленої популярності у світі, а площі під виноградниками з кожним роком збільшуються, що свідчить про високий попит та рентабельність культури. Ягоди винограду реалізують як в свіжому вигляді, так і в переробленому (ізюм, вино, соки, компоти, винний оцет, компоти, маринади, та ін.).

Вирощування виноградників – дуже важкий та копіткий процес, адже не всі рослини здатні вдало перезимувати в умовах клімату України. Для вирішення даного питання плантатори та садівники значну увагу приділяють підготовці посадок до перезимівлі, адже якість такого заходу – запорука майбутніх урожаїв.

Під час морозів молоді кущі можуть зазнати таких уражень [1]:

- загибель однолітнього приросту винограду та багаторічних рукавів;
- загибель надземної частини винограду, коли коренева система не страждає від морозів і залишається життєздатною;
- загибель основних плодових бруньок, що приведе до розвитку нових пагонів, але ніяк не цвітіння;
- ушкодження, які приводять до загибелі не тільки надземної частини, але й усієї кореневої системи.

Мороз швидко ушкоджує молоду лозу, здерев'янілі гілки й кореневу систему, якщо не підготувати кущ до зими. Уникнути подібних наслідків обмороження винограду можна, якщо заздалегідь продумати посадку морозостійкого винограду, але завжди є сенс поборотися й за кущі, які не здатні самостійно переживати сильні морози.

Дуже важливий для перезимівлі фактор – стан самого кущика. В зиму виноградник повинен входити здоровим, адже різноманітні патогени здатні значно послаблювати його. Виноград слід правильно обрізати перед зимівлею, видаливши з куща уражені хворобами чи шкідниками пагони. Після обрізки необхідно обробити лозу фунгіцидами. Часто фахівці радять провести обробку куща з обприскувача із застосуванням розчину мідного чи залізного купоросу в 3-5% [2].

Не варто забувати про удобрення винограду в період його вегетації, адже ті речовини, які будуть накопичені в деревині і стеблах допоможуть пережити морози та сприятимуть пробудженню листя навесні. З середини літа варто припинити внесення азотовмісних препаратів. Для кращого формування деревини необхідно з серпня забезпечити кущ достатньою кількістю калійних добрив. Рекомендується поливати культуру рідиною, в яку додали порошок деревного попелу [3].

Укриття винограднику – кінцевий етап підготовки кущів до перезимівлі. Укривати культуру необхідно з урахуванням клімату регіону вирощування. Утеплювати коріння рослини потрібно, як тільки прийшли перші холодні та морозні ночі. У деяких регіонах – це вересень, в інших – жовтень, а в третіх – листопад.

Коренева система винограду дуже чутлива до морозу. Необхідно врахувати, що лоза має загартуватися, для цього вона повинна пережити перші заморозки. Коли температура